

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Lubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD., v právnej veci navrhovateľky **V. P.**, zastúpenej Ing. D. P. proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava **o invalidný dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 2. marca 2010, č.k. 5Sd 20/07 - 103, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 2. marca 2010, č.k. 5Sd 20/07 - 103, v napadnutej časti, týkajúcej sa rozhodnutí odporkyne číslo X. zo dňa 29. apríla 2005 a 22. júla 2008 **m e n í** tak, že konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne číslo X. z 29. apríla 2005 **z a s t a v u j e** a v časti, ktorou bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne číslo X. 0 z 22. júla 2008, rozsudok krajského súdu **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom z 2. marca 2010, č.k. 5Sd 20/07 - 103, zastavil konanie v časti o preskúmanie rozhodnutia odporkyne číslo X. z 15. mája 2007 a rozhodnutia odporkyne číslo X. 0 z 22. júla 2008. Súčasne potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. z 29. apríla 2005 a rozhodnutie zo dňa 22. júla 2008, ktorým odporkyňa podľa § 73 a § 112 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie invalidného dôchodku z dôvodu, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia je navrhovateľka naďalej invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45%. Súčasne potvrdil rozhodnutia odporkyne 1 a 3 číslo X. 0 zo 7. decembra 2009, ktorými odporkyňa od 10. novembra 2006 zvýšila navrhovateľke invalidný dôchodok na 3 195 Sk mesačne po dodatočnom zhodnotení doby poberania nemocenských dávok od 26. februára 1996 do 3. júna 1996 a od 26. júna 1996 do 31. augusta 1996, a o výplate starobného dôchodku v sume 7 758 Sk mesačne od 24. júna 2008 s tým, že od toho istého dňa jej odníma invalidný dôchodok, pričom súčasne rozhodla aj o sume starobného dôchodku od 1. januára 2009 podľa § 293ar zákona (257,60 €).

V odôvodnení rozsudku krajský súd konštatoval, že zdravotný stav navrhovateľky bol v priebehu preskúmovacieho konania posudzovaný opakovane posudkovými lekármi sociálneho poistenia príslušnej pobočky i ústredia Sociálnej poisťovne a v rámci doplnenia dokazovania aj za účasti odborného lekára so špecializáciou v odbore neurológia so zhodným záverom, že navrhovateľka je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona so 45%-nou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Krajský súd si osvojil závery posudkových lekárov a za nadbytočný považoval navrhovaný dôkaz znaleckým posudkom, lebo ani novšie lekárske nálezy nepreukazovali zhoršenie zdravotného stavu navrhovateľky a preto napadnuté rozhodnutia odporkyne potvrdil.

Navrhovateľka v odvolaní napadla správnosť rozsudku len v časti potvrdzujúcej rozhodnutie odporkyne z 29. apríla 2005, ktorým jej bol priznaný invalidný dôchodok a rozhodnutie z 22. júla 2008, ktorým bola zamietnutá jej žiadosť o zvýšenie invalidného dôchodku. Rozsudok súdu prvého stupňa považuje za nesprávny z dôvodu, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhované dôkazy. Nebolo vykonané dokazovanie znaleckým posudkom, resp. posudkom odborných ošetrovateľských lekárov, prípadne

ich vypočutím na pojednávaní. Zdravotný stav sa jej stabilizoval, k jeho zhoršeniu došlo neskôr najmä vďaka tomu, že nepracovala.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky za opodstatnené s poukazom na skutočnosť, že posudkoví lekári sociálneho poistenia po objektívnom posúdení výsledkov vyšetrení zdravotného stavu navrhovateľky a za jej osobnej účasti vyhotovili logické a jednoznačné posudky. Z toho dôvodu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce v medziach odvolania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť.

Zo spisu krajského súdu vyplýva, že zákonnosť rozhodnutia odporkyne číslo X. z 29. apríla 2005 krajský súd preskúmaval v konaní vedenom pod sp.zn. 5Sd/20/2007 na základe svojho uznesenia z 12. februára 2007, č.k. 5Sd 176/04-40, ktorým vylúčil na samostatné konanie návrh navrhovateľky z 10. júna 2005 na preskúmanie uvedeného rozhodnutia odporkyne.

Z pripojeného spisu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6So 84/2006 odvolací súd zistil, že zákonnosť rozhodnutia odporkyne z 29. apríla 2005, ktorým bol navrhovateľke od 1. apríla 2005 priznaný invalidný dôchodok, navrhovateľka napadla opravným prostriedkom z 10. júna 2005 a toto rozhodnutie bolo preskúmané aj v konaní, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp.zn. 5Sd 472/05. V uvedenom konaní navrhovateľka na pojednávaní dňa 16. mája 2006 vzala svoj návrh späť a krajský súd konanie zastavil uznesením zo 16. mája 2006, č.k. 5Sd 472/05-15, ktoré bolo potvrdené uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. júla 2006, sp.zn. 6So/84/2006. V dôsledku zastavenia konania rozhodnutie odporkyne číslo X. z 29. apríla 2005 nadobudlo právoplatnosť. Právoplatné rozhodnutie odporkyne už súd v konaní podľa tretej hlavy O.s.p. nie je oprávnený preskúmať (§ 250l O.s.p.). Ide o neodstrániteľnú prekážku konania, preto odvolací súd v časti, v ktorej bolo potvrdené rozhodnutie odporkyne zo dňa 29. apríla 2005 číslo X., rozsudok súdu prvého stupňa zmenil súd a konanie o preskúmanie zákonnosti tohto rozhodnutia odporkyne zastavil v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 a § 104 ods. 1 O.s.p..

Podľa § 70 ods. 1 zákona poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivú zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Z obsahu spisov, vrátane dávkového a posudkového spisu odporkyne mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľka bola uznaná invalidnou od 1. apríla 2005 podľa § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45% a od uvedeného dňa jej bol priznaný invalidný dôchodok. Novou žiadosťou z 13. marca 2007 navrhovateľka požiadala o posúdenie jej zdravotného stavu a priznanie plného invalidného dôchodku z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu. Zdravotný stav navrhovateľky posúdil posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky v Bratislave dňa 12. apríla 2007 a 25. januára 2008 a posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne dňa 3. apríla 2008 so zhodným záverom, že aj po vyhodnotení predložených novších lekárskeho nálezov zdravotný stav navrhovateľky naďalej podmieňuje len 45%-nú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. V rámci doplnenia dokazovania súdom bol zdravotný stav navrhovateľky znovu preskúmaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Bratislave 1. decembra 2008 za účasti prísediaceho odborného lekára – neurológa, ktorí po odbornom vyšetrení navrhovateľky a zohľadnení výsledkov predložených vyšetrení konštatovali, že v klinickom obraze v neurologickom náleze dominuje porucha statodynamiky chrbtice druhého stupňa v oblasti krčného a driekového segmentu bez poškodenia nervových koreňov, bez postihnutia svalov, bez úbytku svalovej hmoty, bez ochrnutia končatín a bez poruchy citlivosti, pričom únik moču nebol spôsobený poškodením miechy a miechových koreňov. Výrastky prítomné na chrbtici nespôsobujú útlak, mierne vyklenutia platničiek v hrudnej a lumbálnej oblasti sú bez postihnutia koreňov, bez prejavov dráždenia a bez tlaku na miechu. Podľa posudku zdravotný stav navrhovateľky pri rozhodujúcom zdravotnom postihnutí – stave po operácii medzistavcovej platničky s často recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia, zodpovedá podľa kapitoly XV., oddiel E, položka 4 písm. b) prílohy č. 4 zákona 45%-nej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť z rozpätia 35–45%. Pridružené ochorenia nepodmieňujú zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa § 71 ods. 8 zákona.

Posudkoví lekári v posudkoch vyhodnotili zdravotnú dokumentáciu navrhovateľky vrátane najnovších odborných vyšetrení a zohľadnili ňou namietané zdravotné ťažkosti. Závery ich posudkov, čo do vyhodnotenia zdravotného stavu a určenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 45% nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárov, ktoré navrhovateľka predložila. Zhodli sa v závere, že zdravotný stav navrhovateľky jej umožňuje vykonávať len práce bez fyzickej námahy vo vhodných klimatických podmienkach - môže vykonávať napríklad práce predavačky v stánku, biletárky, informátorky, fotolaborantky.

Námietku navrhovateľky, že nebolo vykonané posúdenie jej zdravotného stavu znaleckým posudkom, resp. posudkom odborných ošetrojúcich lekárov alebo ich vypočítím, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Dokazovanie znalcom nariaďuje súd v prípade vyskytujúcich sa rozporov medzi lekáorskými nálezmi a posudkami posudkových lekárov. V danej veci však závery posudkových lekárov o závažnosti rozhodujúceho zdravotného postihnutia navrhovateľky nie sú v rozpore s lekáorskými nálezmi v posudkovej dokumentácii, ani s lekáorskými nálezmi predloženými navrhovateľkou v priebehu preskúmvacieho konania. Zdravotný stav navrhovateľky bol pritom posúdený aj na základe správy ošetrojúceho lekára navrhovateľky a aj v prítomnosti prisediaceho lekára so špecializáciou v špecializovanom odbore (neuroológia) v súlade s § 153 ods. 8 zákona. Subjektívny pocit navrhovateľky, že nie je schopná sústavnej zárobkovej činnosti, nie je podľa zákona dôvodom na stanovenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, keďže táto sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval posudky posudkových lekárov za úplné, objektívne a presvedčivo odôvodňujúce záver, že zdravotný stav navrhovateľky zodpovedá miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť len v rozsahu 45% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou a mal za preukázané, že navrhovateľka nespĺnila podmienky na ďalšie zvýšenie invalidného dôchodku. Aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne z 22. júla 2008 za zákonné a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. v tejto časti potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka nebola úspešná ani v odvolacom konaní a odporkyňa trovy nevznikli.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. marca 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková